

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Qvatvor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conuersione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

48. P. Cataneus Vexat? F. Fernand. caesus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

aulæ utriusque Astrologos purgans, erroris causam eiusmodi esse refonderebat, quam laudabile admodum fuisse cognouisse, culpa tamen vacaret ignorasse, simul causam iis ita exponebat ut intelligerent se aliquo egere qui Calendarias ipsorum tabulas emendaret, suppleretque multis regulis vacillantem defectiōnēm computationem, quod adeo illis non frusta persuasum, ut æquè tunc ei nihil profuerit ad protectionem Pechinensem; post vero ad suam & nostrorum ibidem perpetuam habitationem, inserendāmque quod vnum agebatur Christi fidem.

Iam quod temporibus tam aduersis, mouentibus denū in Cotium & Sinas Externis Iaponibus cogitationem illius itineris resumperit Riccius, obedientiæ vis fuit Valignano præstandæ, à quo recens præfectus Sinensi missione, iussus est, quæ prima eius irineris se daret occasio, velut optimam, solāmque inuadere; & cum nefas esset tantum Regem libello supplici adire nisi cum muneribus coniuncto, quæ ab Generali aliisque Præpositis ex Europa, India, & Philippinis ad hoc habuerat, picturas sacras elegantes, rotata horaria, & similia ad eum misit; & quibus venalem Eunuchorum gratiam emeret.

Deliberatus itaque Riccius in rem tantam contentiones omnes experiri, & libertatem si quæ posset Euangeli perferendi expungere, amicos reperit, & quicquid erat Mandatiniorum & Literatorum, in hoc ipsum propensissimis studiis conspirantes; qui vel breui suo chirographo iuvare aunderet, neminem; suspicionum metus, omnes auertebat, & erant Regi etiam Chiegani, in cuius amicitia multum reponebat, gravius quæcceteris timenda; ob bellum præsertim Iaponicum, & exasperatum ferocius solito in extēnos Sinarum rabiem Verum enim vero sua Riecio alibi pepererant merita quod Nanciani frustra mendicabat. Sed suo dum instat proposito, Sciaocci Gattaneum vehemens turbo agitauit. Iuuenes ebrij professione Literati, vicino ex pago delcenderant, & in cœnobio Quanhiao insolenter bacchati, eadem licentia templum nostrum fecundare attenant, fores efftingunt, obstantes famulos vulnerant, occisi omnino, nisi subitus timor vini & iræ impetum frænasset; suorum viuius caput trinctum cruento cum cernerent, dant se illico in fugam, arbitrati se omnes iam semimortuos; rei tamen aduersis insontes (vt mos illic sceleratissimus) vociferari, flere, expostulare atrociter iniuriam barbarorum occidentalium apud duos Præfeti urbis assessores, à quibus, vt sœpe fit, indictam se causam viatoris putabant, quod primi eam dereliquerint, falsoque omnia quæ patrarent anteuertissent læsis & innocentibus imponere. Reiecti, tertium adeunt assessorem nobis pridem immuniter iratum, qui occasione hac crudeliter gestiens, sisti sibi omnes qui domi erant Cataneo excepto imperat; præsentes coram sœvum in modum cœdi; Fratri nostro Sebastiano Fernandio quodd honorior cœteris videretur, ad plagas infamiam addidit; & cauatis conclusum tabulis extante capite (nomellæ genus)

48.
P. Cataneus
Vexat? F.
Fernand. cœ-
fus.

genus) ad palati sui fores injuriis omnium & fannis illum exposuit. Sed voluptatem hanc iniquissimi odij proborum supplatio saturati, perfidus iudex statim luit; mox enim omnium execratione deuoueri; exprobari impio suum nefas; instare timor, & discruciare, iniquæ sententia concium, ne ad inspectorem Provincie perlata, absque nulla prouocatione damnaretur. Cuius illi metus & odij publici causa fuit, nec volens nec sciens Cataneus: cum enim, ut scripsimus, nisi idola & templa sint Bonziis, Literatis, aulae potius & theatra quām templa; Bonziorum hi templis ad omnem aleæ, comediae mensarum licentiam, & lasciviam vtuntur, habentque ad hæc hortatores, & socios celestissimos Bonzios; quorum ut probrosam fidei Christianæ similitudinem, nomēisque vitaret Cataeus; & ab sacra æde illud prohibetur Literatorum diurnum & nocturnum bacchanal, ædem sacram euerit, & quæ domi erant peregrina, & spectatu digna, oculis subduxit, querentibusque Mandarinis subtractam sibi singularem, delectationem, & urbi famam, quæ virtus nobiles ad visenda tam rara procul aduocabat; Excusauit Cataneus, grande nostrum periculum à violentis, & ebitis, quibus si obstabat, præter vulnera, necisque discrimen, quod cum suis subibat; suppliū etiam sibi à iudicibus imminere. His indignatio ciuitatis aduersus impium & iniquissimum Assessorem vehementer accensa hominem adegit, vt latam ab se sententiam, præcipitatem damnaret; accusatores ebrios, se male deceptum Patrem sua cum domo profiteretur innocentem, à quo & gestorum veniam rogauit, & restituendo in integrum illius honori, misit ad cum appendendam nostris foribus tabulam, innocentia illius disertam, & iuridicam testem. Post quæ Cataneus Sciaocensis celi maligno ingenio veſigal exfoluit pertinacissimæ ægrotationis, ob quam Sciaocum mutavit Macao, ſuffecto ſibi P. Ioanne Rocca, ad quem non diu post valitudine recepta renaugauit cum P. Longobardo, cuius ab hoc 1597 Decembri mense in conſequentes octo, & quinquaginta annos præclarum operam, iuo tempore relēmus.

Reuerso Sciaocum Cataneo mandauit Riccius opperitetur illic transiū Guani, seu Guanciumini (erat hic apud Regem potens, totū quis in ambitu Collorum gradus, & iam rituum tribunali à Rege Præses dictas) appulsum inuiseret, gratularetur ei ſuo nomine nouam dignitatem, reuocaret in mentem quod conſtituerat cum in Hainanum nauigaret, de mittendo ſe Pechinum, ad Calendarium indicem corrigendum, cui ſat eſſe non poterant paucæ illæ ſiderum obſeruationes quibus ſolis Mathematici Regi nitebantur, & verè promiſſi & Ricci fuit aded memor ut cum Sciaocum attigiffet, percontaretur de illo statim, gauderet ſibi Nanciani fore cum illo agendi copiam, promiſſi fidem iteraret de profectione Pechinenſi, concederētque petenti Cataneo ut in ea Riccio comes eſſet. Nanchinum ad ſuum tribunal ten-debat, ſed iteratū breui Pechinum iter milliaribus octingentis, va-

49.
Ricciū, &
Cataneū
potens Man-
darini Pe-
chinū du-
cendos ſu-
cipit, ſed fru-
stra.